

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 48/16

Luksemburg, 4 maja 2016 r.

Wyroki w sprawach C-358/14 Polska / Parlament i Rada
C-477/14 Pillbox 38(UK) Limited / Secretary of State for Health oraz
C-547/14 Philip Morris Brands SARL i in. / Secretary of State for Health

Nowa dyrektywa Unii Europejskiej dotycząca wyrobów tytoniowych jest ważna

Zarówno daleko idące ujednoczenie opakowań, jak również przyszły zakaz papierosów mentolowych w Unii, a także szczególne przepisy dotyczące papierosów elektronicznych są zgodne z prawem

Nowa dyrektywa z 2014 r. dotycząca wyrobów tytoniowych¹ ma na celu, z jednej strony, ułatwienie prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów przy uwzględnieniu wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego oraz, z drugiej strony, wypełnienie obowiązków Unii wynikających z ramowej konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu².

Dyrektywa ta przewiduje w szczególności zakaz, od dnia 20 maja 2020 r.³, wprowadzania do obrotu wyrobów tytoniowych zawierających aromat charakterystyczny oraz ujednoczenie etykietowania i opakowań wyrobów tytoniowych. Ponadto, ustanawia ona szczególne regulacje dotyczące papierosów elektronicznych.

Polska, popierana przez Rumunię, zakwestionowała przed Trybunałem Sprawiedliwości zakaz papierosów mentolowych (sprawa C-358/14). W dwóch sprawach (C-477/14 i C-547/14) High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) [wysoki sąd (Anglia i Walia), wydział ławy królowej (izba administracyjna)] zwrócił się do Trybunału z pytaniami o ważność szeregu przepisów dyrektywy dotyczącej wyrobów tytoniowych.

Ogłoszonymi dzisiaj wyrokami **Trybunał oddalił skargę Polski i potwierdził ważność przepisów dyrektywy**, które zbadał.

Przed wszystkim, w odniesieniu do zakazu papierosów mentolowych, Trybunał stwierdził, że wyroby tytoniowe zawierające aromat charakterystyczny (niezależnie od tego, czy chodzi o mentol, czy inny aromat) odznaczają się analogicznymi cechami obiektywnymi oraz podobnymi skutkami w zakresie rozpoczynania konsumpcji tytoniu i utrzymywania palenia. Przypomniał on, że celem mentolu jest – w związku z jego przyjemnym aromatem – uatrakcyjnienie wyrobów tytoniowych dla konsumentów oraz że zmniejszenie atrakcyjności tych wyrobów może przyczynić się do ograniczenia palenia i uzależnienia zarówno u nowych konsumentów, jak również u konsumentów stałych.

Trybunał stwierdził ponadto, że w czasie przyjmowania dyrektywy istniały istotne rozbieżności między przepisami państw członkowskich, jako że niektóre z nich ustanowiły różne listy dozwolonych lub zakazanych aromatów, a inne nie ustanowiły szczególnych regulacji w tym zakresie. Jednocześnie, Trybunał stwierdził, że zakazując wprowadzania do obrotu wyrobów tytoniowych zawierających aromat charakterystyczny, dyrektywa zapobiega tego rodzaju

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów oraz uchylająca dyrektywę 2001/37/WE (Dz.U. L 127, s. 1).

² Ramowa konwencja Światowej Organizacji Zdrowia o ograniczeniu użycia tytoniu podpisana w Genewie w dniu 21 maja 2003 r.

³ Zakaz ten będzie miał zastosowanie do wyrobów tytoniowych o charakterystycznym aromacie, których wielkość sprzedaży w całej Unii wynosi 3% lub więcej w danej kategorii wyrobu.

niejednolitemu rozwojowi przepisów państw członkowskich. W konsekwencji Trybunał stwierdził, że tego rodzaju zakaz ułatwia prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów i jednocześnie nadaje się do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia, w szczególności w odniesieniu do młodych ludzi.

Ponadto Trybunał orzekł, że prawodawca Unii mógł zgodnie z prawem, w wykonaniu swego szerokiego zakresu uznania, ustanowić tego rodzaju zakaz, jako że mniej rygorystyczne środki zaproponowane przez Polskę nie są w takim samym stopniu zdatne do osiągnięcia zamierzonego celu. Zdaniem Trybunału ani podniesienie, jedynie w odniesieniu do wyrobów tytoniowych zawierających aromat charakterystyczny, ograniczenia wiekowego, po przekroczeniu którego dozwolona jest konsumpcja tych produktów, ani zakaz transgranicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych, ani umieszczenie na etykiecie ostrzeżenia zdrowotnego wskazującego, że wyroby tytoniowe zawierające aromat charakterystyczny są tak samo szkodliwe dla zdrowia jak inne wyroby tytoniowe nie nadają się do tego, by obniżyć atrakcyjność tych produktów i w związku z tym zapobiec rozpoczynaniu konsumpcji tytoniu przez osoby, które przekroczyły już przyjęty limit wieku. Wreszcie Trybunał orzekł, że tego rodzaju zakaz nie narusza zasady pomocniczości.

W odniesieniu do ujednoczenia etykietowania i opakowań wyrobów tytoniowych Trybunał stwierdził na wstępie, że państwa członkowskie mogą utrzymać lub ustanowić dodatkowe wymogi jedynie w odniesieniu do aspektów opakowań wyrobów tytoniowych, które nie zostały zharmonizowane przez tę dyrektywę.

W zakresie dotyczącym zakazu umieszczania na etykiecie opakowania jednostkowego, opakowania zbiorczego oraz na samych wyrobach tytoniowych wszelkich elementów mogących przyczyniać się do promowania tych produktów lub zachęcać do ich spożycia, nawet jeśli są one prawdziwe, Trybunał stwierdził, że zakaz ten nadaje się do tego, by chronić konsumentów przed ryzykiem związanym z paleniem i nie wykracza poza granice tego, co konieczne do osiągnięcia zamierzonego celu. Orzekł on ponadto, że przepisy dotyczące zasadniczo integralności ostrzeżeń zdrowotnych po otwarciu opakowania, umiejscowienia i rozmiarów minimalnych ostrzeżeń zdrowotnych, formy opakowania jednostkowego papierosów oraz minimalnej liczby papierosów w opakowaniu jednostkowym są proporcjonalne.

Trybunał stwierdził ponadto, że prawodawca Unii nie wykroczył poza to, co odpowiednie i konieczne stanowiąc, że na każdym opakowaniu jednostkowym i opakowaniu zbiorczym należy zamieścić mieszane ostrzeżenia zdrowotne składające się z tekstu i kolorowej fotografii, które powinny zajmować 65% zewnętrznego obszaru zarówno przedniej, jak i tylnej płaszczyzny opakowania jednostkowego.

Odnosnie do regulacji szczególnych dotyczących papierosów elektronicznych, które przewidują w szczególności ciążący na producentach i importerach obowiązek zgłaszania organom krajowym wszelkich produktów, które mają zamiar wprowadzić do obrotu (wraz z sześciomiesięcznym obowiązkiem standstill), szczególne ostrzeżenia, ograniczenie zawartości nikotyny do 20 mg/ml, obowiązek załączenia ulotki, szczególny zakaz reklamy i sponsorowania oraz obowiązek sprawozdania rocznego, Trybunał wskazał, że papierosy elektroniczne mają inne cechy obiektywne niż wyroby tytoniowe. W związku z tym, obejmując te papierosy odrębnym systemem prawnym, który, co więcej, jest mniej restrykcyjny niż system stosowany do wyrobów tytoniowych, prawodawca Unii nie naruszył zasady równego traktowania.

Ponadto Trybunał stwierdził, że z uwagi na rosnący rynek papierosów elektronicznych i pojemników zapasowych, przepisy krajowe określające wymogi, które wyroby te muszą spełniać, mogą – w braku harmonizacji na szczeblu Unii – stanowić, ze względu na swój charakter, przeszkody w swobodnym przepływie towarów. Trybunał wskazał również, że zezwalając państwom członkowskim na wprowadzenie zakazu transgranicznej sprzedaży na odległość papierosów elektronicznych oraz pojemników zapasowych, a także nakładając określone wspólne zasady na państwa członkowskie, które nie zakazują takiej sprzedaży, dyrektywa umożliwi państwom członkowskim zapobieżenie obejściu zasad zgodności.

Trybunał podkreślił, że stwierdzone i potencjalne zagrożenia związane ze stosowaniem papierosów elektronicznych wymagają od prawodawcy Unii podjęcia działań zgodnych z wymogami wynikającymi z zasady ostrożności. W tym względzie objęcie papierosów elektronicznych obowiązkiem zgłaszania nie jest oczywiście niewłaściwe lub oczywiście wykraczające poza to, co konieczne do osiągnięcia celu zamierzonego przez prawodawcę Unii. Ponadto Trybunał oddalił argument, wedle którego obowiązek producentów oraz importerów papierosów elektronicznych i pojemników zapasowych do przedkładania właściwym organom państw członkowskich co roku określonych danych pozwalających tym organom na monitorowanie rozwoju rynku miałby naruszać zasady proporcjonalności i pewności prawa. Podobnie, ustalając maksymalną zawartość nikotyny w płynie papierosów elektronicznych na poziomie 20 mg/ml, prawodawca Unii nie działał w sposób arbitralny i nie przekroczył w sposób oczywisty granic tego, co odpowiednie i konieczne do osiągnięcia celu dyrektywy.

Trybunał stwierdził również, że nie jest nieproporcjonalny wymóg, aby opakowania jednostkowe papierosów elektronicznych i pojemników zapasowych zawierały oddzielne ulotki. Wskazał on także, że zasadniczo nie jest również nieproporcjonalny zakaz przekazów handlowych i sponsorowania papierosów elektronicznych i ich pojemników zapasowych. Ponadto, nałożony na podmioty gospodarcze zakaz promocji ich produktów nie narusza istoty wolności prowadzenia działalności gospodarczej i prawa własności uznanych w Karcie praw podstawowych Unii.

Trybunał stwierdził wreszcie, że szczególny system mający zastosowanie do papierosów elektronicznych nie narusza zasady pomocniczości.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zarządzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Pełny tekst wyroków ([C-358/14](#), [C-477/14](#) i [C-547/14](#)) znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroków jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106